C/2025/650

10.2.2025.

# PADOMES IETEIKUMS,

**(2025. gada 21. janvāris),**

**ar ko apstiprina Luksemburgas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu**

(C/2025/650)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. pantu,

ņemot vērā Regulu (ES) 2024/1263 un jo īpaši tās 17. pantu,

ņemot vērā Komisijas ieteikumu,

tā kā:

**VISPĀRĪGI APSVĒRUMI**

(1) Reformētā ES ekonomikas pārvaldības sistēma stājās spēkā 2024. gada 30. aprīlī. Reformētās ES ekonomikas pārvaldības sistēmas pamatelementi ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību ([1]) kopā ar grozīto Regulu (EK) Nr. 1467/97 par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu ([2]) un grozīto Padomes Direktīvu 2011/85/ES par dalībvalstu budžeta struktūrām ([3]). Sistēmas mērķis ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Tā arī veicina valstu atbildību, un tajā ir likts lielāks uzsvars uz vidēju termiņu apvienojumā ar noteikumu efektīvāku un konsekventāku izpildi.

(2) Jaunajā ekonomikas pārvaldības sistēmā būtiska vieta ir valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajiem plāniem, kurus dalībvalstis iesniedz Padomei un Komisijai. Šiem plāniem būtu jāpalīdz sasniegt divus mērķus: i) nodrošināt cita starpā, ka līdz korekcijas perioda beigām vispārējās valdības parāds ticami samazinās vai saglabājas piesardzīgos līmeņos un ka valdības budžeta deficīts vidējā termiņā tiek samazināts un saglabāts zem atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP, un ii) nodrošināt reformu un investīciju īstenošanu, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, un pievērsties ES kopīgajām prioritātēm. Tālab katrā plānā ir jāiekļauj vidēja termiņa saistības attiecībā uz neto izdevumu ([4]) virzību, kas faktiski paredz budžeta ierobežojumu uz plāna darbības laiku, kurš ir četri vai pieci gadi (atkarībā no dalībvalsts parastā sasaukuma perioda). Turklāt plānā ir jāpaskaidro, kā dalībvalsts nodrošinās reformu un investīciju īstenošanu, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, jo īpaši konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos (tai skaitā attiecīgā gadījumā tajos, kuri attiecas uz makroekonomiskas nelīdzsvarotības novēršanas procedūru (MNNP)), un kā dalībvalsts pievērsīsies Savienības kopīgajām prioritātēm. Fiskālās korekcijas periods aptver četru gadu laikposmu, un to var pagarināt ne vairāk kā par trīs gadiem, ja dalībvalsts apņemas īstenot attiecīgu reformu un investīciju kopumu, kas atbilst Regulā (ES) 2024/1263 noteiktajiem kritērijiem.

(3) Pēc tam, kad plāns ir iesniegts, Komisija novērtē, vai tas atbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj)

([2]) Padomes Regula (ES) 2024/1264 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L, 2024/1264, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Padomes Direktīva (ES) 2024/1265 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Direktīvu 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L, 2024/1265, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Neto izdevumi atbilstoši Regulas (ES) 2024/1263 2. pantā sniegtajai definīcijai ir visi valdības izdevumi, atskaitot i) procentu izdevumus, ii) diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, iii) izdevumus par Savienības programmām, ko pilnībā sedz Savienības fondu ieņēmumi, iv) valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, v) bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vi) vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

(4) Pēc Komisijas ieteikuma Padome pieņem ieteikumu, lai noteiktu attiecīgās dalībvalsts neto izdevumu virzību, un attiecīgā gadījumā apstiprina reformu un investīciju saistību kopumu, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai.

**APSVĒRUMI SAISTĪBĀ AR LUKSEMBURGAS VIDĒJA TERMIŅA FISKĀLI STRUKTURĀLO PLĀNU**

(5) Luksemburga valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu Padomei un Komisijai iesniedza 2024. gada 15. oktobrī. Iesniegšana notika Regulas (ES) 2024/1263 36. pantā noteiktā termiņa pagarinājumā, kam bija piekritusi Komisija, ņemot vērā Luksemburgas norādītos iemeslus.

**Process pirms plāna iesniegšanas**

(6) Luksemburga bija tiesīga saņemt tehnisko informāciju saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 9. panta 3. punktu, taču tā to nepieprasīja. Komisija 2024. gada 21. jūnijā iesniedza Luksemburgai galvenos sākotnējos nosacījumus un pamatā esošos pieņēmumus, kas izmantoti Komisijas vidēja termiņa valdības parāda prognozēšanas sistēmā ([5]), kā minēts Regulas (ES) 2024/1263 25. apsvērumā, un publicēja tos 2024. gada 15. oktobrī ([6]).

(7) Luksemburga un Komisija 2024. gada septembrī risināja Regulas (ES) 2024/1263 12. pantā paredzēto tehnisko dialogu. Dialoga galvenās tēmas bija pamatā esošie pieņēmumi (jo īpaši potenciālā izaugsme un IKP deflators), kā arī reformas un investīcijas, ko paredzēts īstenot, lai reaģētu uz galvenajām Eiropas pusgada gaitā apzinātajām problēmām un pievērstos Savienības kopīgajām prioritātēm, kas ir taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās, sociālā un ekonomiskā noturība, enerģētiskā drošība un aizsardzības spēju palielināšana.

(8) Luksemburga atbilstīgi Regulas (ES) 2024/1263 11. panta 3. punktam un 36. panta 1. punkta c) apakšpunktam un saskaņā ar Luksemburgas plānā sniegto informāciju ir regulāri iesaistījusies apspriešanās procesā ar sociālajiem partneriem Eiropas pusgada kontekstā. Saskaņā ar informāciju, ko Luksemburga sniegusi savā plānā, pēdējā sanāksmē ar sociālajiem partneriem 2024. gada jūlijā notika viedokļu apmaiņa par 2024. gada ziņojumu par Luksemburgu, 2024. gada konkrētai valstij adresētajiem ieteikumiem un izmaiņām, kas saistītas ar jauno ekonomikas pārvaldības sistēmu.

(9) Valsts parlaments ar plānu tika iepazīstināts 15. oktobrī.

**Citi saistīti procesi**

(10) Luksemburga 2025. gada budžeta plāna projektu iesniedza 15. oktobrī. Komisija atzinumu par šo budžeta plāna projektu pieņēma 2024. gada 26. novembrī ([7]).

(11) Padome 2024. gada 21. oktobrī adresēja Luksemburgai vairākus konkrētai valstij adresētus ieteikumus (KVAI) Eiropas pusgada ietvaros ([8]).

**PLĀNA KOPSAVILKUMS UN KOMISIJAS NOVĒRTĒJUMS**

(12) Turpmāk ir sniegts plāna novērtējums, ko Komisija veica saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 16. pantu.

**Konteksts: makroekonomiskā un fiskālā situācija un perspektīvas**

(13) Ekonomiskā aktivitāte Luksemburgā 2023. gadā samazinājās par 1,1 % – to noteica neto eksporta negatīvā ietekme uz izaugsmi un investīciju sarukums. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi sagaidāms, ka 2024. gadā ekonomika būs pieaugusi par 1,2 %, pateicoties iekšzemes pieprasījuma pieaugumam un pozitīvam neto eksporta ieguldījumam. Sagaidāms, ka 2025. gadā reālais IKP palielināsies par 2,3 %. To veicinās ekspansīva fiskālā nostāja, procentu likmju samazināšanās – tās ir investīciju pamats – un ārējās vides uzlabošanās. Paredzams, ka 2026. gadā reālais IKP pieaugs par 2,2 %, jo sagaidāms, ka impulss mazināsies sakarā ar mazāku iekšzemes pieprasījumu. Paredzams, ka prognozes periodā (t. i., 2024.–2026. gadā) potenciālā IKP pieaugums Luksemburgā sasniegs maksimumu, proti, 2,0 % gadā, jo samazināsies darbspējīgā vecuma iedzīvotāju skaits un vidējais darba laiks. Bezdarba līmenis 2023. gadā bija 5,2 %, un saskaņā ar Komisijas prognozi tas 2024. gadā būs 6,0 %,

([5]) Galvenie sākotnējie nosacījumi un pamatā esošie pieņēmumi atbilst metodikai, kas aprakstīta Komisijas *2023. gada parāda ilgtspējas pārskatā* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). To pamatā ir Komisijas 2024. gada pavasara prognoze un tās vidēja termiņa pagarinājums līdz 2033. gadam, un ilgtermiņa IKP pieaugums un novecošanas izmaksas atbilst kopīgajam Komisijas un Padomes *2024. gada ziņojumam par novecošanu* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#luxembourg.

([7]) Komisijas atzinums par Luksemburgas budžeta plāna projektu, 26.11.2024., C(2024)9059 final.

([8]) Padomes Ieteikums (2024. gada 21. oktobris) par Luksemburgas ekonomikas, budžeta, nodarbinātības un strukturālo politiku.

2025. gadā 6,0 % un 2026. gadā 5,8 %. Paredzams, ka inflācija (IKP deflators), kas 2023. gadā bija 3,4 %, 2024. gadā būs palielinājies līdz 3,9 % un sasniegs 3,0 % 2025. gadā un 2,9 % 2026. gadā.

(14) Fiskālā ziņā Luksemburgas vispārējās valdības budžeta deficīts 2023. gadā bija 0,7 % no IKP. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi deficīts būs samazinājies līdz 0,6 % no IKP 2024. gadā un pēc tam palielināsies, sasniedzot 0,8 % no IKP 2025. gadā, un, balstoties uz nemainīgas politikas pieņēmumu, samazināsies līdz 0,6 % 2026. gadā. Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozē ir ņemts vērā Luksemburgas 2025. gada budžeta projekts, kura priekšlikumu valdība valsts parlamentam iesniedza oktobrī. Vispārējās valdības parāds 2023. gada beigās bija 25,5 % no IKP. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi parāda attiecība pret IKP 2024. gada beigās būs palielinājusies līdz 27,5 %. Prognozēts, ka 2025. gada beigās tā kopumā stabilizēsies 27,6 % līmenī un 2026. gada beigās būs 27,5 %. Vidēja termiņa plānos norādītās politikas saistības kā tādas Komisijas fiskālajā prognozē netiek ņemtas vērā, iekams tās nav pamatotas ar ticami paziņotiem un pietiekami precizētiem konkrētiem politikas pasākumiem.

**Plānā norādītā neto izdevumu virzība un galvenie makroekonomiskie pieņēmumi**

(15) Luksemburgas vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns aptver laikposmu no 2025. līdz 2029. gadam, un tajā ir paredzēta fiskālā korekcija četru gadu laikā.

(16) Plānā ir iekļauta Regulas (ES) 2024/1263 13. pantā prasītā informācija.

(17) Plānā valsts uzņemas saistības panākt 1. tabulā sniegto neto izdevumu virzību, kas laikposmā no 2025. līdz 2029. gadam atbilst neto izdevumu vidējam pieaugumam 4,9 % apmērā. Lēsts, ka plānā norādītās neto izdevumu virzības rezultātā strukturālā primārā bilance korekcijas perioda beigās (2028. gadā) būs 0,4 % no IKP. Plānā ir pieņemts, ka potenciālā IKP pieaugums pastāvīgi palielināsies no 1,5 % 2024. gadā līdz 2,1 % 2029. gadā. Turklāt plānā paredzēts, ka IKP deflatora pieauguma temps palielināsies no 1,7 % 2024. gadā līdz 3,1 % 2025. un 2026. gadā, pēc tam 2027. gadā samazināsies līdz 1,9 %, bet 2028. un 2029. gadā atkal palielināsies līdz aptuveni 2,5 %.

**1. tabula. Luksemburgas plānā norādītā neto izdevumu virzība un galvenie pieņēmumi**

| | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 | Vidējais rādītājs plāna darbības laikā 2025.–2029. gadā | Vidējais rādītājs visā korekcijas periodā 2025.–2028. gadā |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Neto izdevumu pieaugums (gadā, %) | 8,0 | 5,8 | 4,7 | 3,8 | 5,4 | 4,7 | 4,9 | 4,9 |
| Neto izdevumu pieaugums (kumulatīvi no 2023. gada bāzes, %) | 8,0 | 14,2 | 19,6 | 24,1 | 30,8 | 36,9 | n. p. | neattiecas |
| Potenciālā IKP pieaugums (%) | 1,5 | 1,7 | 1,8 | 1,9 | 2,0 | 2,1 | 1,9 | 1,9 |
| Inflācija (IKP deflatora pieaugums) (%) | 1,7 | 3,1 | 3,1 | 1,9 | 2,6 | 2,5 | 2,6 | 2,7 |

Avots: Luksemburgas vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns un Komisijas aprēķini.

**Plāna neto izdevumu saistību ietekme uz vispārējās valdības parādu**

(18) Ja plānā norādītā neto izdevumu virzība un tās pamatā esošie pieņēmumi īstenosies, vispārējās valdības parāds saskaņā ar plānu pamazām samazināsies no 27,5 % no IKP 2024. gadā līdz 26,0 % no IKP korekcijas perioda beigās (2028. gadā), kā norādīts nākamajā tabulā. Pēc korekcijas vidējā termiņā (t. i., līdz 2038. gadam) tiek prognozēts, ka parāda attiecība pakāpeniski samazināsies saskaņā ar plānu un sasniegs zemāko punktu 2032. gadā, proti, 25,4 % no IKP, pēc tam sāks pakāpeniski palielināties un līdz 2038. gadam sasniegs 26 % no IKP.

**2. tabula. Luksemburgas plānā norādītā vispārējās valdības parāda un bilances attīstība**

| | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 | 2038 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Valdības parāds (% no IKP) | 25,5 | 27,5 | 27,5 | 27,2 | 26,7 | 26,0 | 25,6 | 26,0 |
| Valdības bilance (% no IKP) | - 0,7 | - 0,6 | - 0,6 | - 0,5 | - 0,3 | - 0,4 | - 0,2 | - 2,1 |

Avots: Luksemburgas vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns.

Tādējādi saskaņā ar plānu vispārējās valdības parāds vidējā termiņā noturētos zem Līgumā noteiktās atsauces vērtības, kas ir 60 % no IKP. Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā ierosinātā neto izdevumu virzība atbilst Regulas (ES) 2024/1263 16. panta 2. punktā noteiktajai prasībai attiecībā uz parādu.

**Plāna neto izdevumu saistību ietekme uz vispārējās valdības bilanci**

(19) Balstoties uz plānā norādīto neto izdevumu virzību un pieņēmumiem, vispārējās valdības budžeta deficīts samazināsies no 0,6 % 2025. gadā līdz 0,4 % no IKP 2028. gadā. Tādējādi saskaņā ar plānu vispārējās valdības bilance korekcijas perioda beigās (2028. gadā) nepārsniegtu atsauces vērtību, kas ir 3 % no IKP. Arī desmit gadu periodā pēc korekcijas perioda (t. i., līdz 2038. gadam) valdības budžeta deficīts nepārsniegtu 3 % no IKP. Tāpēc, balstoties uz plānā norādītajām politikas saistībām un makroekonomiskajiem pieņēmumiem, plānā paredzētā neto izdevumu virzība atbilst 16. panta 2. punktā noteiktajai prasībai attiecībā uz deficītu.

**Plāna makroekonomiskie pieņēmumi**

(20) Plāna pamatā ir pieņēmumi, kas atšķiras no Komisijas pieņēmumiem, kurus tā Luksemburgai nosūtīja 2024. gada 21. jūnijā. Konkrētāk, plānā ir izmantoti atšķirīgi pieņēmumi attiecībā uz septiņiem mainīgajiem lielumiem, proti, izejas punktu (strukturālā primārā bilance 2024. gadā), potenciālā IKP pieaugumu, IKP deflatora pieaugumu, atlikumu un plūsmu korekciju, reālo IKP, nominālo netiešo procentu likmi un izlaides starpības samazināšanu. Šīs atšķirības pieņēmumos ir rūpīgi jāizvērtē, lai nodrošinātu, ka to pamatā ir pārliecinoši un uz datiem balstīti ekonomiski argumenti, jo īpaši tāpēc, ka plānā paredzētais neto izdevumu vidējais pieaugums ir mazāk prasīgs par to, kas rodas Komisijas pieņēmumu izmantošanas rezultātā. Pieņēmumu atšķirības, kurām ir būtiskākā ietekme uz neto izdevumu vidējo pieaugumu, ir norādītas tālāk, par katru no tām sniedzot atsevišķu novērtējumu.

— Plānā pieņemts, ka 2024. gadā strukturālā primārā bilance būs ar pārpalikumu + 1,1 % no IKP, un tas atšķiras no pārpalikuma + 0,1 % no IKP 2024. gadā, kas noteikts, pamatojoties uz Komisijas pieņēmumiem, kas Luksemburgai tika paziņoti 2024. gada 21. jūnijā. Labāku sākotnējo stāvokli 2024. gadā, nekā paredzēts, pamato jaunāki fiskālie dati, saskaņā ar kuriem plānā pieņemts, ka vispārējās valdības bilances deficīts 2024. gadā ir - 0,6 % no IKP (salīdzinājumam – saskaņā ar pieņēmumu, kas 21. jūnijā nosūtīts Luksemburgai, deficīts 2024. gadā ir - 1,7 % no IKP). Tas atbilst Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozei. Līdz ar to uzskatāms, ka šis pieņēmums ir pienācīgi pamatots.

— Plānā pieņemts, ka IKP deflators korekcijas periodā pieaugs vidēji līdz 2,7 %, turpretī 21. jūnijā Luksemburgai paziņotais pieņēmums paredz vidējo pieaugumu 2,5 % apmērā. Plānā izmantotās IKP deflatora pieauguma prognozes ir sagatavojis Luksemburgas Valsts statistikas birojs (*STATEC*), un to pamatā ir jaunākie makroekonomiskie dati. Prognozes gan 2025., gan 2026. gadam šķiet ticamas. Līdz ar to uzskatāms, ka šis pieņēmums ir pienācīgi pamatots.

Pārējām atšķirībām nav būtiskas ietekmes uz neto izdevumu vidējo pieaugumu salīdzinājumā ar Komisijas pieņēmumiem. Kopumā visas atšķirības kopā rada teorētisku vidējo neto izdevumu pieauguma maksimālo robežu, kas ir augstāka nekā tā, kas būtu nepieciešama, pamatojoties uz Komisijas 2024. gada pavasara pieņēmumiem. Savā plānā Luksemburga apņemas nodrošināt neto izdevumu trajektoriju, kas ir zemāka par šo teorētisko maksimālo robežu. Komisija ņems vērā iepriekš minēto plāna pieņēmumu novērtējumu turpmākajos novērtējumos par atbilstību neto izdevumu virzībai.

**Plāna fiskālā stratēģija**

(21) Saskaņā ar plānā iekļauto orientējošo fiskālo stratēģiju saistības attiecībā uz neto izdevumiem tiks izpildītas, galvenokārt ierobežojot izdevumu pieaugumu un nodrošinot, ka ieņēmumu pieaugums arī turpmāk pārsniegs izdevumu pieaugumu. Attiecīgo politikas pasākumu detalizēts izklāsts ir jāapstiprina vai jākoriģē un jāizskata skaitliski gada budžetos. Tomēr vienlaikus pastāv riski, kas apdraud plānā sniegtās orientējošās fiskālās stratēģijas īstenošanu un izriet no tā, ka plānā nav pilnībā izklāstīta informācija par konkrētajiem pasākumiem, kas ir fiskālās stratēģijas pamatā.

Turklāt 2025. gada budžeta plāna projektā ir norādīts, ka ir sagaidāms, ka neto izdevumu pieaugums palēninās saistībā ar cenu spiediena samazināšanos, kas ir svarīgs faktors izdevumu pieauguma noteikšanā Luksemburgā, ņemot vērā automātiskās indeksācijas atbilstoši inflācijai mehānismu, ko piemēro lielai publisko izdevumu daļai.

**Plānā paustie nodomi attiecībā uz reformām un investīcijām, ar ko paredzēts reaģēt uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, un pievērsties Savienības kopīgajām prioritātēm**

(22) Plānā ir aprakstīta plānotā politika attiecībā uz reformām un investīcijām, ar ko paredzēts reaģēt uz galvenajām problēmām, kuras apzinātas Eiropas pusgadā, jo īpaši KVAI, un pievērsties ES kopīgajām prioritātēm. Plānā ir iekļautas gandrīz 90 reformas un investīcijas, no kurām vairāk nekā 10 finansiāli atbalsta Atveseļošanas un noturības mehānisms un dažām papildu finansējums iegūts no kohēzijas politikas fondiem.

(23) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās, ieskaitot Regulā (ES) 2021/1119 noteiktos klimata mērķus" plānā ir iekļauti dažādi pasākumi, piemēram, investīcijas atjaunīgajā enerģijā (ieteikts 2022., 2023. un 2024. gadā), fotoelementu paneļu ieviešanas veicināšana un valdības atbalsts aprites ekonomikas principiem. Plāns apstiprina iestāžu atbalstu atjauninātajam nacionālajam enerģētikas un klimata plānam. Turklāt, atzīstot, ka transports ir Luksemburgas lielākais siltumnīcefekta gāzu emisiju avots, plānā ir uzsvērta transporta dekarbonizācija (ieteikts 2019., 2020., 2022., 2023. un 2024. gadā), izmantojot elektrifikāciju un atjaunīgos energoresursus un uzlabojot sabiedriskā transporta infrastruktūru, tajā skaitā veicot investīcijas dzelzceļa, tramvaju un autobusu tīklos. Šīs iniciatīvas ir tieši vērstas uz klimatiskās pārkārtošanās un enerģētiskās drošības mērķiem. Pasākumu mērķis ir palielināt investīcijas zaļajās tehnoloģijās un ilgtspējīgā enerģētikas infrastruktūrā, kas Luksemburgai ir būtiska, lai sasniegtu savus valsts un ES noteiktos mērķrādītājus.

(24) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "sociālā un ekonomiskā noturība, ieskaitot Eiropas sociālo tiesību pīlāru" plānā ir iekļauti pasākumi, kuru mērķis ir risināt mājokļu cenas pieņemamības un pieejamības problēmas, ko saasina straujais iedzīvotāju skaita pieaugums, ko savukārt veicina spēcīga darba tirgus dinamika. Konkrētas darbības ietver mājokļu piedāvājuma palielināšanu (ieteikts 2019., 2020., 2023. un 2024. gadā), izmantojot vienkāršotas plānošanas procedūras un notiekošo darbu saistībā ar īpašuma nodokļu reformu, pārejot no darījumos balstīta nekustamā īpašuma nodokļa uz periodisku nekustamā īpašuma nodokli un ieviešot jaunu nodokli par neizmantotu apbūves zemi. Turklāt pasākumi veicina līdztiesību izglītības sistēmā, uzsvaru liekot uz daudzvalodu un iekļaujošu izglītību, kas nodrošina vienlīdzīgas iespējas visiem studentiem, īstenojot 2022., 2023. un 2024. gadā sniegtos ieteikumus samazināt nevienlīdzības ietekmi uz skolēnu sniegumu. Pasākumi ietver pastāvīgas investīcijas izglītības pētniecībā, inovatīvā mācību vidē un pastiprinātu atbalsta sistēmu iekļaujošai izglītībai. Piemēram, ar jauno likumu par skolēniem jaunpienācējiem, kura mērķis ir nodrošināt netraucētu jauno skolēnu un viņu ģimeņu integrāciju, kā arī ieviešot jaunu pieeju matemātikai daudzvalodu kontekstā. Plāns ietver vienu pasākumu gados vecāku darba ņēmēju nodarbinātības līmeņa palielināšanai, nodrošinot plašākas nodarbinātības iespējas (ieteikts 2019. gadā). Pozitīvu ieguldījumu var dot tādas iniciatīvas kā pastāvīga darbaspēka prasmju pilnveide un pārkvalifikācija un profesionālās apmācības piedāvājuma paplašināšana (ieteikts 2019., 2023. un 2024. gadā).

(25) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "enerģētiskā drošība" plānā ir paredzētas ievērojamas investīcijas enerģētikas infrastruktūrā, tajā skaitā jaunu elektrotīklu jaudu attīstīšana (piemēram, jaunas 380 kV starpsavienojuma līnijas izbūve starp Vāciju un Luksemburgu) un ūdeņraža infrastruktūras veicināšana. Šādas ūdeņraža infrastruktūras piemērs ir ar Eiropas ekonomisko interešu grupas "*Grande Région Hydrogen*" starpniecību īstenots projektu, kas paredz 100 km ūdeņraža cauruļvadu tīkla būvniecību, kura pamatā ir 70 km gara dabasgāzes transportēšanas infrastruktūra. Paredzams, ka šis sadales tīkls sāks darboties 2027. gadā. Šie pasākumi ir saskaņoti ar 2022., 2023. un 2024. gada ieteikumiem par energoapgādes noturības nodrošināšanu, vienlaikus arī palīdzot samazināt atkarību no fosilajām degvielām. Investīcijas ir būtiskas, lai atbalstītu Luksemburgas ekonomiskās un demogrāfiskās pārmaiņas un plašu dažādu nozaru elektrifikāciju.

(26) Attiecībā uz kopīgo prioritāti "aizsardzības spējas" plānā ir uzsvērta Luksemburgas armijas pārveide, lai labāk reaģētu uz pašreizējām ģeopolitiskajām problēmām, arī attīstot militārās spējas aviācijas, kibertelpas un kosmosa jomās. Turklāt prioritāte ir piešķirta Beļģijas un Luksemburgas divvalstu kaujas izlūkošanas bataljona izveidei un projektiem, kas vērsti uz sabiedrības noturību.

(27) Piedevām plānā ir iekļauti citi politikas pasākumi, kas ir plašāki par ES kopīgajām prioritātēm, tajā skaitā pasākumi progresīvas pētniecības, izstrādes un inovācijas politikas atbalstam (ieteikti 2019., 2020. un 2024. gadā), izveidojot zinātnes un tehnoloģiju parku, atjaunojot atbalsta shēmas pētniecībai, izstrādei un inovācijai un veicinot publiskā un privātā sektora sadarbību. Šo iniciatīvu mērķis ir uzlabot Luksemburgas konkurētspēju un produktivitāti, koncentrējoties uz jaunām tehnoloģijām un digitalizācijas iniciatīvām MVU, veicinot taisnīgu zaļo un digitālo pārkārtošanos.

(28) Plānā ir sniegta informācija par to, kā tas saskan ar kohēzijas politikas fondiem un Luksemburgas atveseļošanas un noturības plānu (ANP) un attiecīgā gadījumā papildina tos. Valdība ir nodrošinājusi, ka uzskaitītās iniciatīvas atbalsta pašreizējos centienus saskaņā ar ANP, jo īpaši zaļās un digitālās pārkārtošanās, kā arī sociālās kohēzijas jomā.

(29) Plāna mērķis ir palīdzēt nodrošināt Luksemburgas publisko investīciju vajadzības, kas saistītas ar ES kopīgajām prioritātēm. Attiecībā uz zaļo pārkārtošanos tajā ir noteiktas investīcijas atjaunīgās enerģijas infrastruktūrā un energoefektivitātes pasākumos. Attiecībā uz sociālo un ekonomisko noturību plānā uzsvērta nepieciešamība pēc pastāvīgām investīcijām izglītībā, sociālās kohēzijas pasākumos un mājokļu piedāvājuma palielināšanā. Enerģētiskās drošības vajadzības ir vērstas uz energotīklu un ūdeņraža infrastruktūras modernizāciju. Aizsardzības spēju jomā plānā uzsvērta nepieciešamība palielināt militāros izdevumus un paredzēts palielināt aizsardzības budžetu, lai saskaņā ar NATO saistībām līdz 2030. gadam panāktu, ka 2 % no NKI tiek tērēti aizsardzības centieniem.

**Komisijas novērtējuma secinājums**

(30) Kopumā Komisija uzskata, ka Luksemburgas plāns atbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām.

**PADOMES VISPĀRĒJAIS SECINĀJUMS**

(31) Padome atzinīgi vērtē Luksemburgas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu un uzskata, ka tā pilnīga īstenošana palīdzētu nodrošināt stabilas publiskās finanses un atbalstīt valsts parāda ilgtspēju, kā arī ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi.

(32) Padome pieņem zināšanai Komisijas veikto plāna novērtējumu. Tomēr Padome aicina Komisiju iesniegt savu novērtējumu par turpmākajiem plāniem atsevišķā dokumentā, kas nav Komisijas ieteikumi Padomes ieteikumiem.

(33) Padome pieņem zināšanai Komisijas novērtējumu par neto izdevumu virzību un galvenajiem makroekonomiskajiem pieņēmumiem plānā, kā arī plāna neto izdevumu virzības ietekmi uz valsts budžeta deficītu un parādu. Padome pieņem zināšanai Komisijas novērtējumu, ka makroekonomiskie un fiskālie pieņēmumi – lai gan dažos gadījumos tie atšķiras no Komisijas pieņēmumiem, tostarp, lai ņemtu vērā atjauninātus makroekonomiskos un fiskālos datus, – kopumā ir pienācīgi pamatoti un ir balstīti uz pārliecinošiem ekonomiskiem argumentiem. Padome pieņem zināšanai plāna plašo fiskālo stratēģiju un riskus attiecībā uz perspektīvu, kas varētu ietekmēt makroekonomikas scenārija un pamatā esošo pieņēmumu īstenošanu un plāna neto izdevumu virzības sasniegšanu. Konkrētāk, Padome atzinīgi vērtē arī to, ka pirms plāna iesniegšanas valsts līmenī tika iesaistītas attiecīgās ieinteresētās personas. Padome arī atzīmē, ka ģeopolitiskie riski var radīt spiedienu uz aizsardzības izdevumiem.

(34) Padome gaida, ka Luksemburga būs gatava vajadzības gadījumā pielāgot savu fiskālo stratēģiju, lai nodrošinātu neto izdevumu virzības sasniegšanu. Padome apņemas cieši uzraudzīt ekonomikas un fiskālās norises, tostarp tās, kas ir plāna scenārija pamatā.

(35) Padome uzskata, ka ir pamatoti turpināt diskusijas, lai panāktu kopīgu izpratni par kumulatīvo neto izdevumu pieauguma tempu ietekmi uz gada uzraudzību, gatavojoties nākamajai fiskālās uzraudzības kārtai.

(36) Padome pieņem zināšanai Komisijas aprakstu par reformām un investīciju vajadzībām un nodomiem, reaģējot uz galvenajām problēmām, kas apzinātas Eiropas pusgadā, un uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt šādu reformu un investīciju īstenošanu. Padome, pamatojoties uz Komisijas iesniegtajiem ziņojumiem, izvērtēs šādas reformas un investīcijas un uzraudzīs to īstenošanu Eiropas pusgada ietvaros.

(37) Padome gaida Luksemburgas gada progresa ziņojumus, kuros jo īpaši tiks sniegta informācija par Padomes noteiktā neto izdevumu virzības sasniegšanas gaitu, kā arī par plašāku reformu un investīciju īstenošanu Eiropas pusgada kontekstā.

(38) Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 17. pantu Padomei būtu jāiesaka Luksemburgai plānā noteiktā neto izdevumu virzība,

AR ŠO IESAKA Luksemburgai rīkoties šādi.

1. Nodrošināt, ka neto izdevumu pieaugums nepārsniedz šā ieteikuma I pielikumā noteiktos maksimumus.

Briselē, 2025. gada 21. janvārī

*Padomes vārdā –*

*priekšsēdētājs*

A. DOMAŃSKI

*I PIELIKUMS*

**Neto izdevumu maksimālie pieauguma tempi**
**(gada un kumulatīvie pieauguma tempi nominālā izteiksmē)**

**Luksemburga**

| Gadi | | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Pieauguma tempi (%) | Gadā | 5,8 | 4,7 | 3,8 | 5,4 | 4,7 |
| | Kumulatīvi (*) | 14,2 | 19,6 | 24,1 | 30,8 | 36,9 |

(*) Kumulatīvos pieauguma tempus aprēķina, par bāzes gadu pieņemot 2023. gadu. Kumulatīvos pieauguma tempus izmanto, veicot kontroles konta *ex post*atbilstības ikgadējo uzraudzību.